

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı: 17886

Tarih: 12.05.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 13-5-2026	Esas No: 2/3686

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
12 Mayıs 2026
Numara:

T B M M GENEL YRAK
12 Mayıs 2026
No: 1858916

GENEL GEREKÇE

Türkiye, 2009 yılında onaylayarak taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme ile engelli bireylerin toplumsal yaşamın tüm alanlarına eşit ve eksiksiz katılımını güvence altına almayı taahhüt etmiştir. Sözleşme'nin 20. maddesi bireysel hareketliliğin desteklenmesini, 25. maddesi erişilebilir sağlık hizmetlerini, 26. maddesi ise rehabilitasyon ve rehabilitasyon hizmetlerini devlet yükümlülüğü olarak tanımlamaktadır. Bu yükümlülüklerin en somut karşılığı, engelli yurttaşların yardımcı teknoloji ve medikal cihazlara ücretsiz ve engelsiz erişiminin sağlanmasıdır. Ancak mevcut uygulamalar bu yükümlülüklerle açık bir çelişki içindedir.

Tekerlekli sandalye, protez, ortez, işitme cihazı, göz içi lens ve hasta bezi gibi tıbbi malzemeler engelli yurttaşlar açısından lüks değil, yaşamın sürdürülebilirliği ve insan onurunun korunması için zorunlu araçlardır. Buna karşın Sosyal Güvenlik Kurumu'nun belirlediği geri ödeme tutarları ile piyasa fiyatları arasındaki fark giderek derinleşmektedir. 2026 yılı başında yapılan SUT güncellemesiyle bazı ürün gruplarında yaklaşık yüzde 20 oranında artış yapılmış olsa da bu artışlar piyasa gerçekliği karşısında son derece yetersiz kalmıştır. Örneğin standart bir manuel tekerlekli sandalye için SGK tarafından karşılanan tutar birkaç bin TL düzeyinde kalırken, aynı ürünün piyasa fiyatı 15.000 ila 40.000 TL arasında değişmektedir. Bu durum, kamu katkısının toplam maliyetin yalnızca sınırlı bir bölümünü karşıladığı anlamına gelmektedir. Protezlerde ise tablo çok daha ağırdır. SGK'nın mekanik protezler için sağladığı destek yaklaşık 15.000 ila 25.000 TL bandında kalırken, ileri teknoloji mikroişlemcili protezlerin piyasa fiyatı 2026 yılı itibarıyla 500.000 TL'den başlayıp 1.500.000 TL'ye kadar ulaşabilmektedir. Bu fark, engelli yurttaşlar açısından fiilen bir erişim engeline dönüşmektedir. Cihazların büyük bölümünün ithal olması ve döviz kurundaki artışlar, geri ödeme tutarları ile piyasa fiyatları arasındaki uçurumu her geçen yıl daha da büyötmektedir.

Tablonun ağırlığı, engelli yurttaşların gelir düzeyi dikkate alındığında daha da belirgin hale gelmektedir. Engelli aylığı yaklaşık 5.000 TL ila 7.500 TL bandında seyrederken, bağımsız araştırmalara göre açlık sınırı 33 bin TL'nin, yoksulluk sınırı ise 109 bin TL'nin üzerine çıkmıştır. Çalışabilir engellilerin işgücü piyasasına katılım oranının yalnızca yüzde 20'ler düzeyinde kaldığı Türkiye'de, engelli yurttaşların önemli bir bölümü düzenli ve güvenceli gelirden yoksundur. Bu koşullar altında medikal cihazlara ilişkin fark ücretleri, engelli yurttaşlar açısından fiilen karşılanamaz hale gelmektedir. Bu gerçeklik içinde engelli yurttaşlar, devletin sosyal destek adı altında sunduğu yetersiz katkıların yarattığı boşluğu kendi sınırlı imkânlarıyla kapatmak zorunda bırakılmaktadır.

Bu kanun teklifi ile engelli yurttaşların yardımcı teknoloji ve medikal cihazlara erişiminde ortaya çıkan sorunların giderilmesi, geri ödeme sisteminin hak temelli bir çerçevede yeniden düzenlenmesi ve bu alandaki eşitsizliklerin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5510 sayılı Kanununun 63 üncü maddesine eklenen bu düzenleme ile, engelli yurttaşların ihtiyaç duyduğu yardımcı teknoloji ve medikal cihazların bedelinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından tamamen karşılanması ve bu kapsamda herhangi bir katılım payı veya fark ücreti alınmaması güvence altına alınmaktadır. Ayrıca Tıbbi Malzeme ve Yardımcı Cihaz Listesi'nin en geç iki yılda bir güncellenmesi ve bu sürecin Sağlık Bakanlığı, ilgili meslek kuruluşları ile engelli örgütlerinin katılımıyla yürütülmesi öngörülmektedir. Bunun yanında, Kurum tarafından karşılanan cihazların yenileme sürelerinin tıbbi gereklilik esas alınarak bireysel değerlendirmeye dayandırılması; cihazın kullanılamaz hale gelmesi durumunda yenileme talebinin ivedilikle sonuçlandırılması ve bu süre zarfında engelli bireye geçici cihaz tahsis edilmesi düzenlenmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 63 üncü maddesine, beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Engelli bireylerin yaşamlarını bağımsız, onurlu ve eşit biçimde sürdürebilmeleri için ihtiyaç duydukları yardımcı teknoloji ve medikal cihazların bedeli Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından tamamen karşılanır. Bu cihazlar için genel sağlık sigortalısından ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden hiçbir surette katılım payı, fark ücreti veya ilave ödeme talep edilemez.

Kurum bünyesindeki Tıbbi Malzeme ve Yardımcı Cihaz Listesi en geç iki yılda bir güncellenir. Güncelleme sürecinde Sağlık Bakanlığı, ilgili meslek kuruluşları ve engelli örgütlerinin katılımıyla oluşturulan komisyonun görüşü esas alınır. Güncelleme kapsamında mevcut teknolojik gelişmelere uygun yeni cihaz ve malzemeler listeye dahil edilir; ihtiyacı karşılamayan ürünler listeden çıkarılır.

Kurum tarafından karşılanan yardımcı teknoloji ve medikal cihazların yenileme süreleri, engelli bireyin sağlık durumu ve hekimin tıbbi gereklilik değerlendirmesi esas alınarak bireysel olarak belirlenir. Cihazın kullanılamaz hale gelmesi durumunda yenileme talebi ivedilikle sonuçlandırılır ve bu süre zarfında engelli bireye geçici cihaz tahsis edilir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.